

European
Commission

SUSTAINABLE ENERGY
WEEK 24 - 28 JUNE 2013

EUROPEAN SUSTAINABLE ENERGY WEEK

ZILELE ENERGIEI TIMIȘOARA 2013

18 - 28 Iunie 2013

Energy

SUSTAINABLE ENERGY
WEEK 24 - 28 JUNE 2013

EUROPEAN SUSTAINABLE ENERGY WEEK

CONVENȚIA PRIMARILOR ȘI PARTENERIATUL LOCAL PENTRU ENERGIE

Iudit BERE SEMEREDI

19 Iunie 2013

Energy

Proiectul CONURBANT “An inclusive peer-to-peer approach to involve EU CONURBations and wide areas in participating to the CovenANT of Mayors”

- finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Intelligent Energy Europe;

- IEE/10/380/SI2.599427

- www.conurbant.eu

European
Commission

Parteneri:

Municipalitatea din Vicenza, Italia - coordonator
Sogesca R.R.L. - Italia
Municipalitatea din Padova - Italia
Municipalitatea din Osijek - Croația
Municipalitatea din Palma - Spania
Municipalitatea din Limassol - Cipru
Municipiul Arad - România
Municipiul Timișoara - România
Municipiul Alba Iulia - România
Municipalitatea Salaspils - Letonia
Municipalitatea Vratsa - Bulgaria
Camera de Comerț și Industrie Vratsa - Bulgaria
Ekodoma - Letonia
Stratagem Ltd. - Cipru
Albea Transenergy S.L. - Spania

Contact us:

Municipality of Vicenza, Italy – Coordinator
E-mail: politichecomunitarie@comune.vicenza.it
<http://www.comune.vicenza.it/>

Partnership:

Sogesca s.r.l, Italy
www.sogesca.it

Municipality of Padova – Italy
www.padovanet.it

Municipality of Osijek – Croatia
<http://www.osijek.hr/>

Municipality of Palma – Spain
<http://www.palmademallorca.es>

Municipality of Limassol – Cyprus
<http://www.limassolmunicipal.com.cy>

Municipality of Arad – Romania
<http://www.primariaarad.ro/>

Municipality of Timisoara – Romania
<http://www.primariatm.ro/>

Municipality of Alba Iulia – Romania
<http://www.apulum.ro>

Municipality of Salaspils – Latvia
<http://www.salaspils.lv/>

Municipality of Vratsa – Bulgaria
www.vratza.bg/

Chamber of Commerce and Industry Vratsa – Bulgaria
www.cci-vratza.org

Ekodoma – Latvia
<http://www.ekodoma.lv/>

Stratagem Ltd. – Cyprus
<http://www.stratagem-ltd.com/>

Albea Transenergy S.L. – Spain
<http://www.albea-transenergy.com/>

website:

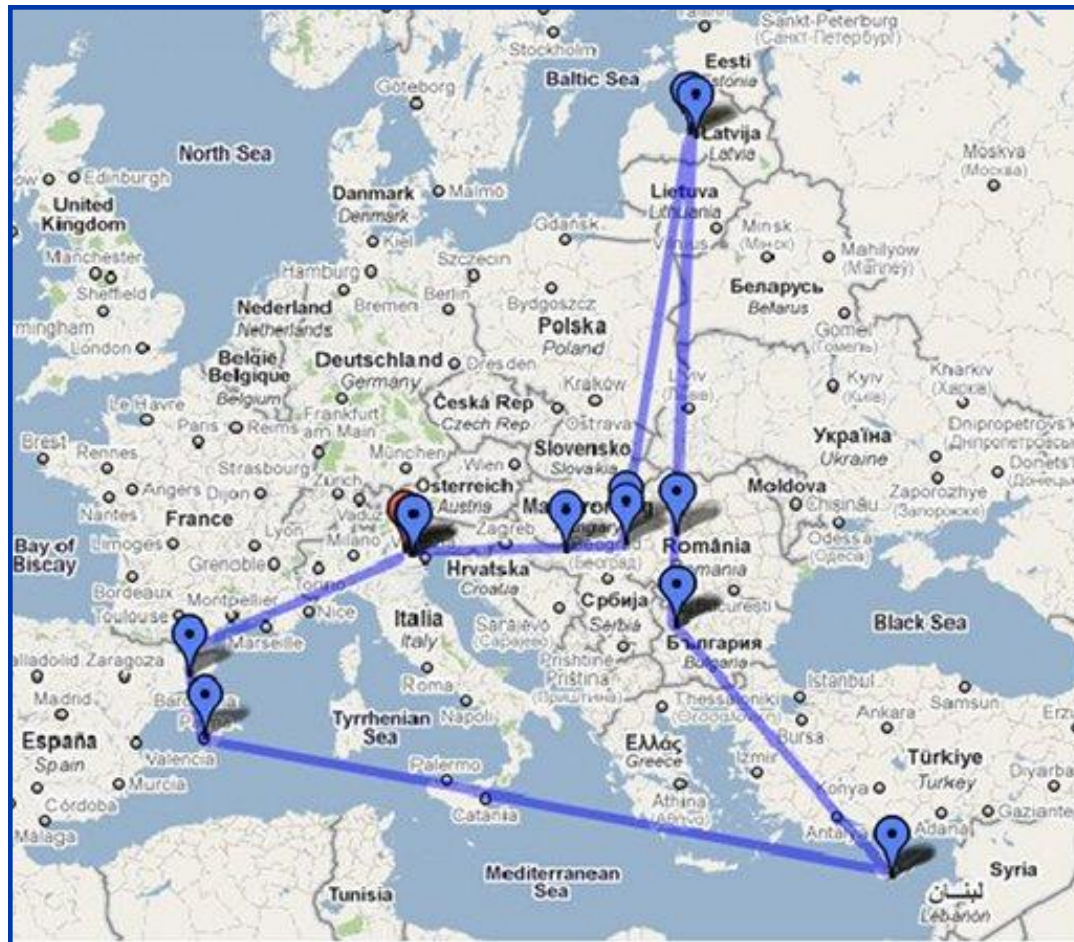
www.conurbant.eu

SUSTAINABLE ENERGY
WEEK 24 - 28 JUNE 2013

European
Commission

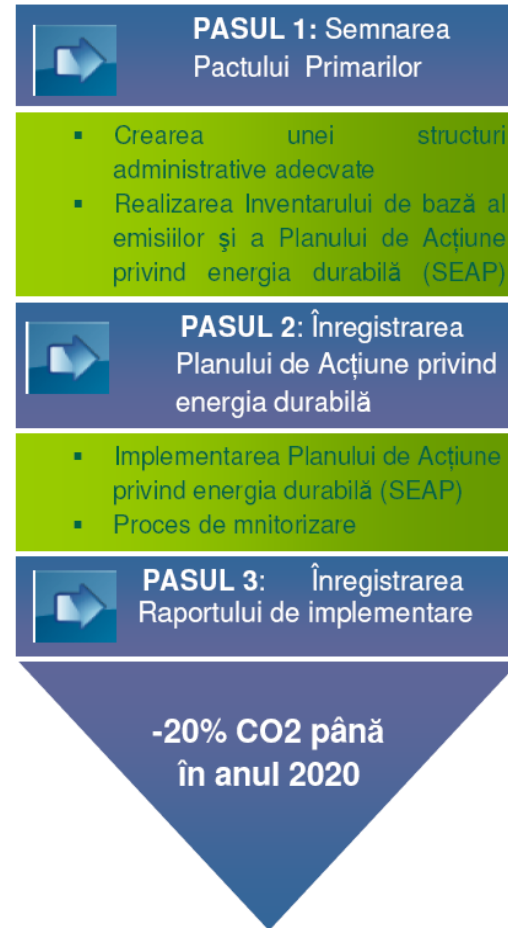
SUSTAINABLE ENERGY
WEEK 24-28 JUNE 2013

Pactul primarilor este un instrument-cheie al politicii energetice a UE.

Orașele și regiunile au capacitatea de a acționa în cele mai relevante sectoare ale cererii de energie.

Dacă majoritatea regiunilor și orașelor europene au aderat la Pactul Primarilor, mai mult de jumătate din munca pentru atingerea țintei de 20% ar fi făcută!”

Gunther OETTINGER
Comisar European pentru
Energie

Convenția Primarilor

- Convenția Primarilor reprezintă principala mișcare europeană în care sunt implicate autoritățile locale și regionale care se angajează în mod voluntar pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor de energie regenerabilă în teritoriile lor.
- Prin angajamentul lor, semnatarii Convenției își propun atingerea și depășirea obiectivului Uniunii Europene de reducere cu 20% a emisiilor de CO₂ până în 2020.

Municipiile semnatare se angajează să:

- Depășească obiectivele stabilite de UE pentru 2020, reducând cu cel puțin 20% emisiile de CO₂ din teritoriile administrate
- Elaboreze un inventar de bază al emisiilor, ca bază a Planului de Acțiuni privind Energia Durabilă (*PAED*)
- Prezinte Planul de Acțiuni privind Energia Durabilă (*PAED*) în termen de un an de la data semnării Convenției
- Adapteze structurile administrative pentru implementarea PAED
- Mobilizeze societatea civilă pentru a participa la dezvoltarea PAED
- Organizeze “Zilele Energiei” și să împărtășească experiența acumulată

Bruxelles, 11 Octombrie 2012, Clubul Primarilor din Europa

European
Commission

Proiectul CONURBANT are ca scop acordarea de sprijin orașelor mari și de mărime mijlocie precum și comunităților locale mai mici din jurul acestora și întărirea capacității prin intermediul Convenției Primarilor, utilizând un mod de abordare de la egal la egal, suport și instruire între orașele mai puțin experimentate și municipiile mai experimentate. și municipiile mai experimentate.

Prezentarea Conurbației Timișoara

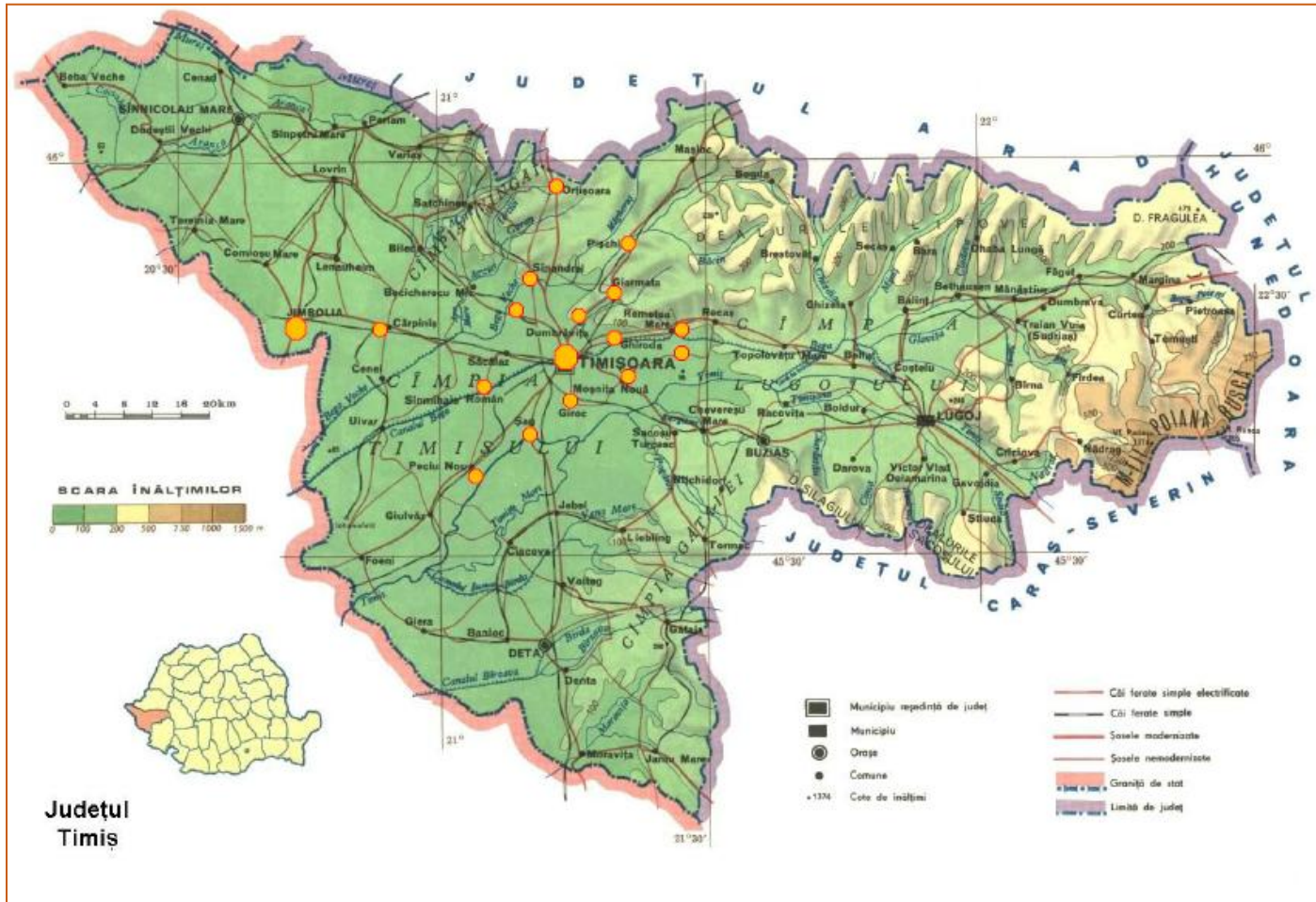

- Primăria Orașului Jimbolia
- Primăria Comunei Bucovăț
- Primăria Comunei Cărpiniș
- Primăria Comunei Dudeștii Noi
- Primăria Comunei Dumbrăvița
- Primăria Comunei Ghiroda
- Primăria Comunei Giarmata
- Primăria Comunei Giroc
- Primăria Comunei Moșnița
- Primăria Comunei Orțișoara
- Primăria Comunei Peciu Nou
- Primăria Comunei Pișchia
- Primăria Comunei Remetea Mare
- Primăria Comunei Sînandrei
- Primăria Comunei Sînmihaiu Român
- Primăria Comunei Șag

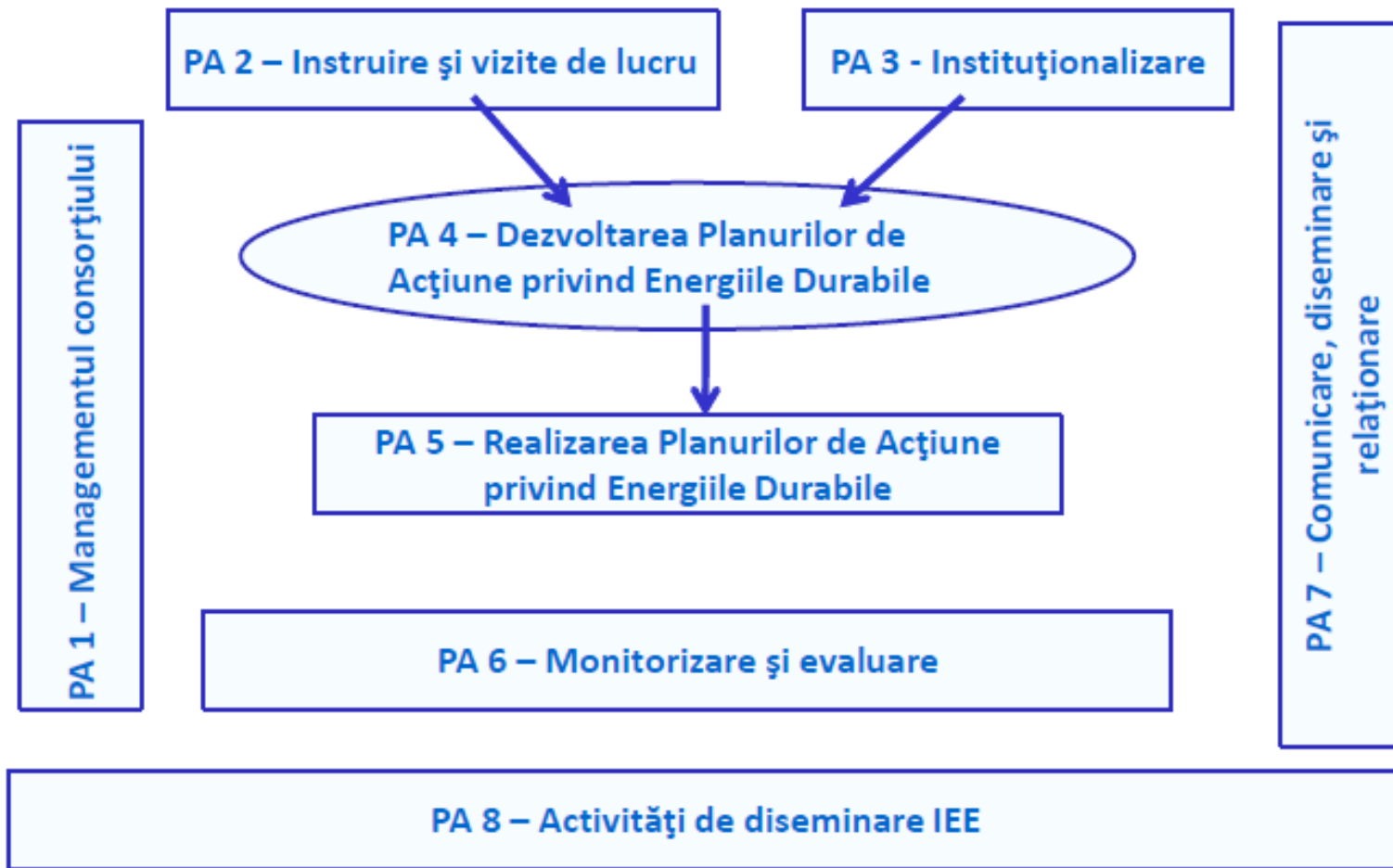
European Commission

SUSTAINABLE ENERGY WEEK 24-28 JUNE 2013

European
Commission

SUSTAINABLE ENERGY
WEEK 24 - 28 JUNE 2013

European
Commission

Faza preliminară(1):

- Informarea departamentelor relevante din administrație
- Clarificarea nevoilor și așteptărilor
- Creșterea conștientizării privind politicile climatice

Analiza inițială (2):

- Inventarierea emisiilor de GES (cuantificate în tone CO2)
- Analiză structurii emisiilor, analiza priorităților și activităților precedente
- Caracterizarea condițiilor inițiale

Stabilirea țintelor(3):

- Ținte cu privire la reducerea emisiilor - Definirea țintelor
- Selectarea măsurilor prioritare, formularea pilonilor strategici (criterii, standarde, etc.)
- Aprobarea unei Strategii Climatice pe termen scurt, mediu și lung

Angajamentul politic (4):

- Dezvoltarea unui plan local de acțiune cu privire la reducerea emisiilor de GES și obținerea angajamentului politic prin **aprobarea la nivel de Consiliu Local**

SUSTAINABLE ENERGY
WEEK 24 - 28 JUNE 2013

Implementare și monitorizare(5):

- Implementarea planului local de acțiune - PAED
- Dezvoltarea de indicatori de monitorizare
- **Colectarea datelor pentru monitorizarea emisiilor de CO2 și a stadiului de indeplinire a măsurilor**
- Pregatirea viitoarelor abordari și raportari
- **Propunere de măsuri noi de acțiune**

Evaluare și raportare(6):

- Măsurare și Verificare
- Raportarea performantei (a gradului de implementare a PAED-ului)
  - **La 2 ani – Raport calitativ privind gradul de implementare**
  - **La 4 ani - Raport cantitativ – Reinventarierea emisiilor si verificarea reducerilor de CO2 / Raport de comunicare a rezultatelor**

Rezultatele așteptate ale proiectului CONURBANT:

- Îmbunătățirea capacității comunităților participante în cadrul proiectului prin instruire și vizite de lucru;
- **Suport pentru realizarea Planului de Acțiune pentru Energii Durabile;**
- Crearea unei baze de instituționalizare pentru Planurile de acțiune privind energia durabilă ale municipalităților, în scopul garantării durabilității lor;
  - Crearea unei sinergii și integrarea acțiunilor comune între municipalitățile tutor, cele instruite și conurbații;
  - Sprijin pentru municipalități în implementarea a cel puțin 3 acțiuni în perioada primului an după finalizarea Planurilor de acțiune privind energia durabilă;
  - Diseminarea și popularizarea rezultatelor, realizărilor și documentelor realizate pe perioada de derulare a proiectului

European
Commission

Municipiul Timișoara

SECTORUL ENERGIE

Scăderea consumului de energie electrică și termică la nivel instituțional și rezidențial;
Generarea a 10% din necesarul de agent termic și apă caldă prin utilizarea resurselor alternative în producerea agentului termic, utilizarea deșeurilor de biomasă și nămol;
Scăderea consumului de combustibil necesar producerii agentului termic în sectorul rezidențial.

SECTORUL REZIDENȚIAL

Conștientizarea publicului cu privire la problemele schimbărilor climatice și a necesității scăderii consumului pe sectorul casnic / rezidențial prin eforturi individuale și de grup;
Creșterea nivelului de utilizatori ai agentului termic furnizat la nivel centralizat;
Dezvoltarea urbană planificată - "Timișoara Verde"

SECTORUL DEȘEURI

Reducerea cantității de CO₂ la nivelul sectorului deșeurii;
Măsuri care să permită disocierea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului.

SECTORUL INDUSTRIAL / MEDIUL DE AFACERI

Contribuția mediului de afaceri la scăderea cantității de CO₂ / capita la nivelul municipiului Timișoara.

SECTORUL TRANSPORT

Încurajarea și promovarea utilizării bicicletelor și a transportului public în municipiul Timișoara;
Restricționarea parcării în zona centrală și găsirea unor soluții pentru parcare autovehiculelor rezidenților din această zonă;
Prioritizarea utilizării unor autovehicule mai puțin poluante la nivelul companiei locale de transport în comun;
Managementul traficului, reamenajarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de drumuri la nivelul municipiului Timișoara

SECTORUL INSTITUȚIONAL

Conștientizarea populației cu privire la problematica schimbărilor climatice;
Scăderea consumului de energie electrică pentru iluminatul stradal.

SECTORUL AGRICULTURĂ / SPAȚII VERZI

Măsuri de creștere a suprafețelor de spații verzi la nivelul municipiului Timișoara.

SECTORUL APĂ

Reducerea consumului de energie electrică la stațiile de tratare apă și stația de epurare, datorat consumului de apă la nivelul sectorului rezidențial și instituțional;
Eficientizarea sistemului de mentenanță al operatorului local al serviciului de furnizare apă-canal și de termoficare.

SUSTAINABLE ENERGY
WEEK 24 - 28 JUNE 2013

PAED - Municipiul Timișoara:

Deșeuri

Ridicarea gradului de conștientizare a populației în scopul implementării unor programe de colectare selectivă a deșeurilor.

Creșterea cantității de deșeuri reciclabile colectate la nivelul sectorului rezidențial și punerea în funcțiune a unei stații de sortare a deșeurilor.

Extinderea infrastructurii de colectare selectivă a deșeurilor către viitoarele zone rezidențiale/cartiere de locuințe din Timișoara.

Agricultura/Spații verzi

Creșterea suprafeței de spații verzi în Timișoara.

Plantarea în aliniamente stradale de arbori rezistenți la secetă și noxe și plantarea de arbori cu coroană deasă pentru umbrirea spațiilor de parcare.

Mărirea perdelei forestiere de la marginea orașului și transformarea Pădurii Verzi, din zona Clinicii de Cardiologie, în Padure – Parc și loc de recreere.

Implementarea conceptului și tehnologiei de realizare de acoperișuri și ziduri verzi.

Transport

Încurajarea și promovarea utilizării bicicletelor prin extinderea, construirea de noi piste și interconectarea actualelor pistelor de bicicliști, crearea unui punct de închiriere a bicicletelor.

Încurajarea folosirii transportului în comun prin extinderea liniilor existente, creșterea atractivității mijloacelor de transport și introducerea a cel puțin unei linii de transport în comun care să utilizeze biocombustibil. Introducerea de restricții de circulație pentru zona centrală, construirea de parcări subterane și Park&Ride și implementarea unei taxe de tranzit pentru vehiculele de mare tonaj.

Energie

Continuarea programului de eficientizare energetică a clădirilor deja existente și includerea criteriilor de eficientizare în construcția celor noi.

Încurajarea eficientizării prin scutiri de la anumite taxe și impozite locale. Implementarea unei instalații de cogenerare care să producă 10% din necesarul de energie termică din deșeuri de biomasă și nămol.

Eficientizarea termică a clădirilor atât cele rezidențiale cât și instituționale.

Încurajarea utilizării sistemelor bazate pe energie regenerabilă.

•Rezultate:

Colectarea de date si informatii de la departamentele responsabile

47 % grad de implementare a masurilor din PAED

28 măsuri de acțiune au fost implementate 100%

2 măsuri de acțiune au fost implementate 75%

Modernizarea cazanelor de la CET SUD

Prioritizarea transportului în comun prin crearea de benzi speciale

13 măsuri de acțiune au fost implementate 50%

25 măsuri de acțiune au fost implementate 25%

20 măsuri de acțiune nu au fost demarate – 0%

4 măsuri de acțiune au fost excluse

Devierea traficului din fața Catedralei (2012)

Schimbarea taxei pe electricitate

Crearea unui fond local al carbonului

Implementarea unor noi programe la nivelul unităților școlare

pe problematici de mediu

Surse de energie sustenabilă

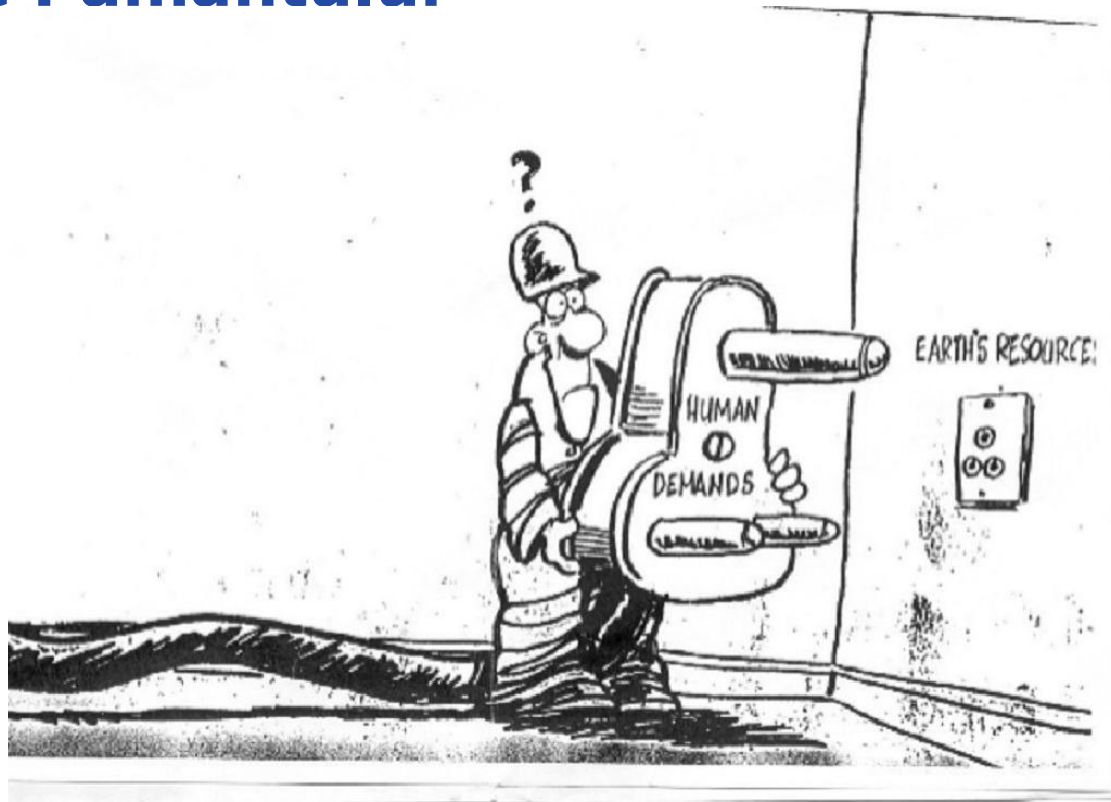

Sustainable Sourcing

SUSTAINABLE ENERGY
WEEK 24 - 28 JUNE 2013

Cerința de energie a umanității și resursele Pământului

Eficiență energetică

European
Commission

European
Commission

Step 1

Measure your Carbon Footprint

If you cannot measure it, You cannot improve it !

SUSTAINABLE ENERGY
WEEK 24 - 28 JUNE 2013

- **Monitorizarea** constantă este foarte importantă pentru asigurarea implementării eficiente a PAED.
- Monitorizarea progresului oferă autorității publice locale și implicit comunității posibilitatea de a măsura eficiența activității sale de a gestiona emisiile de gaze cu efect de seră. Procesul oferă, de asemenea, posibilitatea de a evidenția realizările, de a evalua procesele de învățare și de a oferi noi direcții de acțiune.
- Pentru a asigura acuratețea procesului de monitorizare se consideră important ca analizele realizate în fiecare an să fie comparabile. S-a stabilit astfel că, În cazul în care Administrația Locală a închis una dintre activități, acest fapt trebuie precizat în raport, în așa fel încât orice creștere sau descreștere a emisiilor ca urmare a unei astfel de situații să nu conducă spre o interpretare greșită.

- **Procesul de monitorizare va urmări obținerea de răspunsuri la următoarele întrebări:**
  - — Ce acțiuni de politică planificate au fost realizate?
  - — Ce acțiuni de politică planificate nu au fost realizate?
  - — Implementarea PAED se desfășoară conform programării (starea lucrărilor privind măsurile de implementare și respectiv rezultatele)?
  - — Resursele investite (și dacă disponibilitatea resurselor este necesară pentru actualizarea periodică a PAED și pentru identificarea necesităților în viitor) au fost suficiente?

Rezultatele activităților vor fi evaluate în privința:

- rezultatelor pozitive;
- rezultatelor negative;
- eficiența investițiilor.

European
Commission

ENERGY
EFFICIENCY

CLEAN &
ENERGY-EFFICIENT TRANSPORT

SUSTAINABLE ENERGY
WEEK 24 - 28 JUNE 2013

Comunicarea, relaționarea și educația

SECTORUL ENERGIE

Utilizarea surselor de energii regenerabile prin implementarea de sisteme de panouri fotovoltaice, panouri solare și pompe termice.

SECTORUL TRANSPORT

Cresterea mobilității prin îmbunătățirea transportului local / public și dezvoltarea infrastructurii rețelilor de piste pentru biciclete concomitent cu măsuri de asigurare a siguranței pietonilor și biciclistilor.

SECTORUL AGRICULTURĂ / SPAȚII VERZI

Agricultură sustenabilă.
Dezincutarea de culturi cu plante energice (sursă energetică).
Artașizarea de spații verzi, parcuri și realizarea de parcuri forestiere de protecție, împădurirea terenurilor degradate.

SECTORUL REZIDENȚIAL / INSTITUȚIONAL

Reducerea consumurilor de energie în sectorul rezidențial și public prin izolarea termică a locuințelor / clădirilor publice și prin implementarea măsurilor de eficiență energetică.
Managementul deșeurilor.
Extinderea și modernizarea infrastructurii de rețea de utilități publice și aplicarea consecventă a polițelor referitoare la dezvoltarea durabilă a localităților.

SECTORUL EDUCAȚIE

Educație permanentă a actorilor locali pentru implementarea de măsuri de eficiență energetică și de economisire a energiei.
Comunicare eficientă și informare promptă în probleme de economisire și eficiență a consumului de energie.

SECTORUL INDUSTRIAL

Promovarea industriilor nepoluante și implementarea de măsuri care să ducă la creșterea eficienței energetice în acest sector.

la Municipiul Timișoara
C.D. Loga, nr. 1, 300030
Timișoara, România,
tel: +40 256 406 300,
fax: +40 256 490 835,
primariatm@primariatm.ro,
www.primariatm.ro

Proiectul Conurbant

Proiectul Conurbant este un proiect de investiții în domeniul energiei, care are ca scop creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul rezidențial și public. Proiectul este finanțat prin intermediul Fondului European de Dezvoltare Regională și este coordonat de Municipiul Timișoara.

Domeniile majore de acțiune:

- Echipamente/instalații comunale/orășenești;
- Iluminatul Transportul
- public
- Producția de energie "verde"
- Achiziții publice
- Planificare urbană
- Gestione a deșeurilor
- **Mobilizare și responsabilizare public larg**

Reducerea cu cel puțin 20% a emisiilor de CO₂ până în 2020!

Pagina web a Proiectului CONURBANT-

www.conurbant.eu

Pagina web Primăria Municipiului Timișoara:

www.primariatm.ro

Pagina web a Direcției de Mediu:

www.dmmt.ro

Vă mulțumesc pentru atenție !

Consilier Iudit BERE – SEMEREDI

Manager Proiect CONURBANT

Mobil: + 40 731 540 932

Tel/Fax: + 40 56 408 451

E-mail: iudit.beres@primariatm.ro

SUSTAINABLE ENERGY
WEEK 24 - 28 JUNE 2013